

grundfætning, vi staa paa, og forresten staa fast i Loven og delvis endogstaa udbvide ved andre Bestemmelser i Loven, dette nemlig, at Saltvandet rundt om vore Ryster er almindelig fri Eiendom, at Saltvandsfiskeriet i allervideste Forstand er fri Møring, undergivet saa lidt Baand og Tvang og saa saa Bearødsninger som vel muligt, at det er et Erhverv, der er alle Statsborgeres fælles fri Erhverv, at Havet overhovedet er hver Mand's Blads, hvor han har Lov til at søge sit Erhverv, saaledes som det nu kan falde sig; men, dersom det nu kan lade sig gjøre, at man saaledes kan befriare Havet — vort Vand er jo saaledes formet, at det har en Mængde smaa Fjorde og Vigge med lavvandede Strækninger, der meget godt kunne affiskeres fra Havet — hvis dette ikke modvirkes, at man saaledes kan tage et Hjørne og klippe af Havet, saa vil det være en betydelig Bearødsning i den almindelige frie Ret til at fiske, hvis der derved erhverves en udelukkende Ret for den Enkelt eller nogle saa Private til at drive Fiskeri paa disse Steder, fordi Vedkommende har staaet det fra. Nu kan man rigtignok sige, at det er med et helt andet Formaal, at man foretager disse Inddæmninger, det er ikke for at drive Fiskeri, men for at vinde Land gennem Udføring og for saa at benytte det paa anden Maade. Sa, det er jo nok ganske rigtigt, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at der er en Ting ved disse Koncessioners Erhvervelse, som gjør, at det egentlige Formaal nok kunde blive lidt illusorisk, og at tværtimod større eller mindre Misbrug af denne Koncessionsret kunde føre til temmelig uheldige Forhold paa forskellige Omraader. Naar nemlig et Selskab har erhvervet en saadan Koncession paa Inddæmningsforetagender, saa kunne saadanne Koncessioner forandres, det er mig i alt Fald bekendt for eet Tilfældes Vedkommende, nemlig det store Inddæmningsforetagende ved Samme-fjord, hvilket ogsaa vil være den høitærede Indenrigsminister bekendt. Denne Koncession er, efter først at være givet, bleven forandret saaledes, at man i Stedet for at sænke Vandstanden noget dybere, uvides med at sænke den noget mindre, med andre Ord, der blev en langt større Sø tilbage end oprindelig bestemt. Jeg har endog hørt, at den er bleven forandret to Gange, det er jeg dog ikke sikker paa, men een Gang er den i alt Fald forandret. Naar nu denne Mulighed foreligger, saa siger man, efter at man først har faaet Koncessionen, og man saa ser, at det ikke kan betale sig saa godt, som man havde troet, og at de Landstrækninger, der vindes, ikke svare til Forventningerne:

Nu lade vi være at tage det paa den Maade, Strækningen vil være meget mere værd som Fiskevand, naar det bliver frastaaet. Derved erhverves der en Fiskeriet, som saaledes er Enkelt eller nogle Saa udelukkende tilegne sig. Det er saaledes ikke umuligt, at det endog kan drives saa vidt, at man inddæmmer et Stykke fra Havet ved at kaste en Dæmning op og saa faar Koncessionen forandret, saa at den i Grunden haandlægger en Del af Vandet, idet der bliver en mindre Domæne for Fiskeriet, som kan have overordentlig stor Betydning for den private Mand, der har erhvervet den, men paa den anden Side er et ligesaa stort Indgreb i den almindelige Fiskeriet, idet der bruges et Paaskud om Vandbinding til, om jeg saa maa sige, at tage et Fiskeri fra den almindelige frie Benyttelse deraf. Jeg tror, det vil være et meget uheldigt Forhold, hvis denne Fremgangsmaade bliver brugt i almindeligere Udstrækning. De vægtigste Indvendinger, der hidtil ere reiste, og vel ogsaa nærmest ere dem, der kunne reises imod dette Forslag, have været, dels at man ved at staa en saadan Grundfætning fast, forhindrer for Fremtiden, at der tages Koncession paa saadanne Inddæmningsforetagender. Det kan jeg ikke se har Noget paa sig, det, man gjør, er jo kun at gjøre saadanne Folk opmærksomme paa, at de vel kunne erhverve Land og tør lægge det efter de Regler, der bestemmes i Koncessionen, men at Fiskeriet ikke bliver deres. Og naar Koncessionsjøgerne staa klart overfor det og vide, hvad de kunne faae, og hvad de gaa ind paa, saa maa de derefter tage under Overveelse, om de anse det for værd at erhverve Koncessionen eller ei. Det er ligesom ved alle andre Forhold, naar man skal erhverve en Ret, saa faar man at vide, hvorledes denne er begrændset, og mener man, at den er for snæver, og at man ikke kan vinde saa Meget, som man anser for nødvendigt, saa maa man høre sig for denne Fordring, som Almenvellet gennem Lovgivningen har opstillet. Der er ligeledes fremkommet en anden Indvending, idet man nemlig har sagt, at netop derved, at disse Fiskerettigheder gaa over i privat Eiere, netop derved forøges den rationelle Drift; naar Fiskeriet kommer ind under Privatmands Eie, saa ses der meget mere derpaa, saa drives Fiskeriet med større Genhensfuldhed og med større Udbytte. Jeg er ikke ganske enig i den Betragtning, og jeg tror, at man noget overburderer det, som man ser, nemlig at, naar saadant Fiskevand er erhvervet som privat Fiskevand, saa sidder der gjerne nogle enkelte Mænd og blive Kapitalister eller endog Millionærer, og saa siger man at